

АД ПРАЕКТАЎ ДА КАНКРЭТЫКІ

У Палацы Незалежнасці прайшлі перагаворы з кіраўніком урада Афганістана

Важна памятаць сваю гісторыю. Але гэтак жа важна ісці наперад — асабліва дзяржавам, народам. Тым больш калі перспектывы для развіцця супрацоўніцтва ёсць. На гэтым зрабіў акцэнт кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка падчас сустрэчы з кіраўніком выканаўчай улады Афганістана Абдулой Абдулой, які з афіцыйным візітам знаходзіцца ў нашай краіне.

— Нягледзячы на тое, што мы мелі кантакты, у тым ліку і я, з высокімі службовымі асобамі Афганістана да вашага візіту, тым не менш я ўпэўнены, што гэты візіт адкрые новую старонку супрацоўніцтва нашых дзяржаў, — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Ён падкрэсліў, што Беларусь — выключна міралюбівая краіна:

— Тым не менш я адчуваю нейкую сваю адказнасць, калі хочаце віну, у тым, што сёння адбываецца ў Афганістане. Так склалася гісторыя адносін у часы Савецкага Саюза з іншымі дзяржавамі планеты, у тым ліку з Афганістанам. Мы, як складальная частка, рэспубліка Савецкага Саюза, нясём, безумоўна, адказнасць за тое, што адбывалася ў тыя часы ў Афганістане. Гэта адказнасць не толькі Савецкага Саюза. У большай ступені гэта адказнасць і іншых краін — вы іх добра ведаеце.

Прэзідэнт Беларусі прызнаўся, што не прыхільнік таго, каб забываць гісторыю.

— Але і пакутаваць пастаянна па тых працэсах, якія адбываліся ў гісторыі, відаць, будзе няправільна, — лічыць ён. — Трэба выбудоўваць адносіны. Рабіць усё, каб у будучыні нашы адносіны былі цудоўнымі, і каб нам

не было сорамна глядзець адно аднаму ў вочы.

Аляксандр Лукашэнка запэўніў замежнага госця, што беларускі ўрад будзе рабіць усё для таго, каб выбудаваць фундамент адносін з Афганістанам, напоўніць супрацоўніцтва канкрэтным зместам, перайсці ад пажаданняў, размоў да канкрэтных дзеянняў. Беларускі лідар заявіў, што Беларусь да гэтага гатовая.

— Я хачу, каб падчас свайго візіту вы пазнаёміліся з нашымі магчымасцямі, — прызнаўся ён. — Хачу вас заверыць: усё, што вас будзе цікавіць, а мы ў сваю чаргу зможам гэта зрабіць, — мы абавязкова зробім. Мы можам зрабіць гэта з удзелам трэціх краін. Скажу шчыра, мы вельмі часта, сустракаючыся з Прэзідэнтам Туркменістана, абмяркоувалі тэму Афганістана і кірункі сумеснага супрацоўніцтва. Я яго прасіў, каб ён дапамог мне ўстанавіць з кіраўніцтвам Афганістана адносіны, каб мы зрушыліся з міёртвага пункта.

Карыстаючыся выпадкам, Прэзідэнт павіншаваў Абдулу Абдулу з галоўным святам Афганістана — Днём Незалежнасці.

Абдула Абдула падзякаваў за цёплы прыём. Ён прызнаўся, што гэты візіт вельмі карысны і важны для афганскага боку. «Наш урад, наш народ поўныя рашучасці наоў перабудаваць сваю дзяржаву — як у галіне асветніцтва, так і аховы здароўя, сельскай гаспадаркі», — паведаміў Абдула Абдула. Ён звярнуў увагу, што ўнёсак Беларусі ва ўрэгуляванне сітуацыі ў рэгіёне, на яго думку, гэта — значная, істотная рэч.

Афганістан у першую чаргу зацікаўлены ў супрацоўніцтве ў галіне сельскай гаспадаркі, прамысловасці, здабычы карысных выкапняў, адукацыі.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

yushkevich@zviazda.by

Калі сніцца трава каля дома...

Прэзідэнт сустрэўся з касманаўтам, што нарадзіўся на Міншчыне

У савецкія часы большасць хлопчыкаў марылі стаць касманаўтамі. Але з часам нехта выбраў сабе іншую прафесію, хтосьці забыўся пра дзіцячую мару, нехта не прайшоў па стане здароўя або не змог паступіць у авіяцыйнае вучылішча... А вось лётчык-касманаўт Расійскай Федэрацыі Алег Навіцкі родам з горада Чэрвеня Мінскай вобласці прайшоў няпросты шлях і вытрымаў усе выпрабаванні. Учора з ім сустрэўся кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка.

Алег Навіцкі прыехаў на радзіму ў адпачынак — да канца жніўня. Кіраўніку дзяржавы ён прывёз у падарунак фотаздымак свайго міжнароднага экіпажа, а таксама гадзіннік — з тых, што выдаюцца касманаўтам для палёту. Яны сертыфікаваны для выхаду ў адкрыты космас. Прэзідэнт у адказ падарыў пакуль адзіны экзэмпляр кнігі пра Палац Незалежнасці.

— Гэта першы ўнікальны гістарычны ўзор, — сказаў кіраўнік краіны, уручаючы кнігу. — Гэта вартая кніжка, як я лічу. Таму няхай яна будзе ў цябе — першы асобнік, які я зацвярджаю як узор. Два словы я там напісаў на хуткую руку. Пачытаеш. Гэта такая пампезная кніжка. Каму, калі не самаму сапраўднаму чалавеку з беларускім сэрцам, падарыць гэтую першую кніжку. Гэта будзе сімвалічна і годна.

Алег Навіцкі мае ў сваім паслужным спісе два палёты ў космас. У цэлым ён правёў там без малаго год!

— Назіралі, перажывалі, — прызнаўся кіраўнік краіны. — Усё ж такі першы палёт, я так разумею, каля 150 дзён, амаль 200 дзён — наступны палёт. Мне складана гэта ўявіць... Мы назіралі, бачылі гэтыя ўсе перыпетыі, усе гэтыя праблемы.

Атмасфера сустрэчы была вельмі душэўная. Размова Прэзідэнта з касманаўтам цягнулася гадзіны дзве. Як расказаў потым журналістам Алег Навіцкі, было закрнута вельмі шмат пытанняў, звязаных з касманаўтыкай, з роляй Беларусі як касмічнай дзяржавы, гутарылі пра даследаванне Зямлі з космасу, пра патрыятызм і выхаванне дзяцей... Касманаўт прызнаўся, што гэта яго другая сустрэча з беларускім лідарам. Ён таксама расказаў, што хоча жыць на радзіме і плануе заняцца будаўніцтвам прыватнага дома тут, у Беларусі.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

КАРЫСНАЯ ТЭЛЕФОННАЯ СУВЯЗЬ

Аблвыканкамы і Мінгарвыканкам 19 жніўня ў суботу прывядуць чарговыя прамыя лініі. З 9.00 да 12.00 на званкі жыхароў краіны будуць адказваць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА облвыканкама КЛЕЦ Анд­рэй Анатолевіч, тэл. 8 (016) 2213121;
намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА облвыканкама АСКЕРКА Віктар Віталевіч, тэл. 8 (021) 2222222;
кіраўнік спраў ГОМЕЛЬСКАГА облвыканкама КЛІЧКОЎСКАЯ Алена Уладзіміраўна, тэл. 8 (023) 2751237;
кіраўнік спраў ГРОДЗЕНСКАГА облвыканкама ПАПОЎ Ігар Андрэевіч, тэл. 8 (015) 2735644;
намеснік старшыні МАГІЛЁўСКАГА облвыканкама КУНЦЭ-ВІЧ Андрэй Міхайлавіч, тэл. 8 (022) 2501869;
першы намеснік старшыні МІНСКАГА облвыканкама МАКАР Ігар Мікалаевіч, тэл. 8 (017) 5004160;
намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама ЛАПЦЕЎ Віктар Сяргеевіч, тэл. 8 (017) 2224444.

■ Меркаванне

У АКТЫЎНЫМ ПОШУКУ

Перспектывы развіцця адносін з Польшчай

Нягледзячы на членства Польшчы ў НАТА, пазітыўнае раз­віццё адносін паміж Беларуссю і Польшчай цалкам магчы­мае, як паказвае прыклад беларуска-турэцкага ўзаема­дзеяння. Апошняя знаходзіцца на вельмі высокім узроўні, паколькі стаўка робіцца на пошук таго, што збліжае, а не таго, што падзяляе. Пераход да такога імператыва ў беларуска-польскіх адносінах мог бы пацягнуць падобныя пазітыўныя наступствы.

Актывізацыя адносін з Польшчай — рэч, без сумневу, важная. Польшча — адзін з пяці суседзяў Беларусі, адзін з трох найбольш буйных рынкаў, а па памеры і ёмістасці эканомікі гэта і зусім нумар два з усіх суседзяў Беларусі.

Калі, напрыклад, з украінскім рынкам, які нашмат меншы за польскі, у нашай краіны ўсталяваныя вельмі плённыя адносіны (у прыватнасці, у мінулым годзе мы адправілі туды на 2 мільярды 800 з лішнім мільёнаў долараў ЗША прадукцыі), то з Польшчай, на жаль, гэты паказчык у тры з лішнім разы меншы. Пры гэтым калі з Украінай у нас станючае салыда гандлю, то з Польшчай яно апошняга гады адмоўнае. Мець усяго 2—3 працэнты свайго тавараабароту з такой эканомікай, як Польшча, для Беларусі вельмі мала. Гэта ўпущаныя магчымасці для бізнесменаў абедзвюх краін.

Неабходна развіваць інвестыцыйнае супрацоўніцтва. Цяперашнія аб'ёмы польскіх інвестыцый у Беларусь у памеры 150—200 мільёнаў долараў на год не адпавядаюць патэнцыялу беларускай эканомікі. Гэта крыху больш, чым штогод укладвае ў беларускую эканоміку Літва з насельніцтвам у тры мільёны чалавек. Гэта ж датычыцца і інвестыцый з боку самых багатых людзей. Амаль дзве траціны самых багатых літоўскіх бізнесменаў з 30 ужо рэалізуюць свае бізнес-праекты ў Беларусі. У той жа час большасць багатых людзей Польшчы нават не падазраюць пра такую магчымасць.

Параўнальна мала польскіх прадпрыемстваў прыйшло ў Бела­русь. Вядома, наяўнасць 350 польскіх кампаній у Беларусі перша­пачаткова здаецца добрай лічбай. Але толькі пакуль не паглядзіш, што Латвія з двухмільённым насельніцтвам зарэгістравала на беларускай тэрыторыі больш за 650 сваіх прадпрыемстваў.

Польшча — перспектыўная краіна, якая ў часы эканамічных праблем (як ва Украіне, так і ў Расіі), што прыносяць шмат непрыем­насцяў і для нас, — суседні рынак, які нам дастаткова добра знаёмы і на які трэба настройвацца для больш сур'ёзнай работы.

Важную ролю ў актывізацыі адносін адыгрываюць парламенты дзвюх краін. Парламенцкія кантакты дазваляюць наладжваць як палітычнае супрацоўніцтва (гэта рэч пастаянна важная), так і эка­намічнае ўзаемадзеянне, паколькі парламенты і Беларусі, і Польшчы працуюць у цесным кантакце з бізнес-коламі. І вельмі часта актывізацыя палітычных кантактаў цягне за сабой розныя ідэі па развіцці кантактаў эканамічных. Бо, не сакрэт, дэпутаты як польскага, так і беларускага парламентаў прымаюць удзел у розных эканамічных мерапрыемствах, расказваюць адно аднаму навіны з суседняй краіны. І гэта значыць, што чым больш інтэнсіўныя кантак­ты, тым большая колькасць польскіх прадпрымальнікаў і польскага кіраўніцтва ў эканамічным блоку будзе цікавіцца інвеставаннем у розныя праекты на тэрыторыі Беларусі, арганізацыяй сумесных прадпрыемстваў, абменам або развіццём тэхналогій.

Такім чынам, палітычнае вымярэнне парламенцкіх кантактаў непазбежна пацягне за сабой і эканамічнае вымярэнне, што са­праўды надзвычай важна ў цяперашняй эканамічнай сітуацыі ў нашым рэгіёне.

Што немалаважна, Польшча — гэта выхад і на нямецкі рынак, самы буйны ў Еўрапейскім саюзе (дарэчы, адначасова і самы канкурэнтны). Польшча — гэта бяспрошлінная ўнутраная прастора Еўрапейскага саюза, таму і сумесныя прадпрыемствы на яе тэрыто­рыі, напрыклад, створаныя беларускімі прадпрымальнікамі, — гэта выдатны спосаб пранікаць са сваім таварам з нашымі камплектую­чымі на самы ёмкі рынак Еўрапейскага саюза — у Германію.

У апошнія дзесяцігоддзі Германія прыўнесла тысячы найноў­шых тэхналогій на тэрыторыю Польшчы, стварыла там нямала сумесных прадпрыемстваў. Іх досвед важны, паколькі гэта досвед перадавых заходніх прадпрыемстваў высокатэхналагічнай нямец­кай эканомікі.

Сёння Польшча — гэта краіна, як і Беларусь, з пераходнай эка­номікай, якая мае шматлікія аспекты планавай, а цяпер развівае рынкавую, закліканую вырашыць розныя праблемы ў плане інвес­тыцыйнай прывабнасці дзяржавы і рынкавай сістэмы, у мадэрніза­цыі, стварэнні працоўных месцаў.

А ўсё гэта значыць, што ў цэлым Польшча — краіна нам зразу­мелая, тут спалучаюцца звыклыя нам спосабы і метады работы з самымі сучаснымі тэхналогіямі перадавой эканомікі, прыўнесенымі са «Старой Еўропы». І, вядома ж, больш цесныя кантакты Беларусі з Польшчай могуць прынесці нам дывідэнды ў гэтай сферы, дадуць магчымасць мадэрнізаваць уласную эканоміку.

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Самы гарачы

за ўсю гісторыю назіранняў:

ліпень-2017 устанавіў новы рэкорд

Мінулы ліпень стаў самым цёплым месяцам за ўсю гісторыю метэаназіранняў, пачынаючы з 1880 года. Тэм­пература ў гэтым месяцы перавысіла сярэдняліпеньскую на 0,83 °C і пабіла рэкорд ліпеня 2016 года, паведамляе Інстытут касмічных назіранняў НАСА.

Прааналізаваўшы даныя 6300 метэаралагічных стан­цый па ўсім свеце, а таксама прыбораў на суднах і буях, якія вымяраюць тэмпературу паверхні мора, і антарк­тычных даследчых станцый, спецыялісты ўстанавілі, што тэмпература ў ліпені на 0,83 °C перавысіла сярэдні па­казчык 1951—1980 гадоў. Раней паведамлялася, што мінулы, 2016 год, аказаўся самым цёплым за 137 гадоў назіранняў.

Як гаворыцца ў дакладзе Нацыянальнай адміністрацыі па даследаванні акіянаў і атмасферы ЗША, большасць паказчыкаў змянення клімату працягваюць «прытрымлі­вацца тэндэнцыі пацяплення». Канцэнтрацыя парніковых газаў у атмасферы ў 2016 годзе таксама дасягнула рэ­корднага ўзроўню ў гісторыі.

Узровень мора падняўся на 82 мм, таксама ўстанавіў­шы рэкорд з 1993 года, калі пачаліся назіранні за гэтым паказчыкам.

Трамп выступіў

супраць зносу помнікаў

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп выказаўся супраць зносу помнікаў, а таксама абвінавачіў СМІ ў спробах змяніць гісторыю. З такі­мі заявамі, як перадае РІА «Навіны», ён выступіў у Нью-Ёрку.

«Сёння знясуць [помнік генерала Канфедэрацыі падчас Грамадзянскай вайны]. Стоўнуала Джэксона, а

заўтра гэта будзе помнік [заснавальнікаў ЗША] Джор­джа Вашынгтона або Томаса Джэферсана? Трэба за­дацца пытаннем — дзе гэта ўсё закончыцца», — пад­крэсліў Трамп.

Звяртаючыся да журналістаў, Трамп заявіў: «Вы змяняеце гісторыю і культуру!» Таксама ён зноў вы­казаў пункт гледжання, што ў супрацьстаянні вакол помнікаў, якое абвастрылася, вінаватыя абодва кан­фліктныя бакі.

Напярэдадні ў Дарэме ўдзельнікі акцыі пратэсту перакулілі помнік войскам Канфедэрацыі. Помнік сал­дату часоў Грамадзянскай вайны ў ЗША, усталяваны ў 1924 годзе, знаходзіўся перад будынкам мясцовага муніцыпалітэта.

12 жніўня ў Шарлотсвілі, штат Вірджынія, неанацыс­ты правялі стыхійнае факельнае шэсце, патрабуючы ад мясцовых уладаў адмовіцца ад зносу помніка генералу канфедэратаў Роберту Эдварду Лі. Пасля гэтага ў гора­дзе ўспыхнулі беспарадкі, у якіх пацярпелі 15 чалавек.

Пазней на шэсці супраць акцыі ультраправых у на­тоўп на вялікай хуткасці заехаў аўтамабіль. У выніку загінуў адзін чалавек, яшчэ 19 атрымалі раненні. У той жа дзень на ўскраіне горада ўпаў паліцэйскі верталёт, загінулі два чалавекі. Улады звязалі крушэнне з падзея­мі, якія адбыліся раней.

Больш як 600 чалавек зніклі

без вестак у Сьера-Леонэ

пасля сходу апоўзня

У Сьера-Леонэ пасля сходу апоўзня 600 чалавек лі­чацца зніклымі без вестак, паведамляюць інфармагенц­твы са спасылкай на мясцовую арганізацыю Чырвонага Крыжа.

Паводле апошніх звестак, колькасць загінулых да­сягнула 350. Целы людзей выносіць хвалямі на пляж Фрытаўна. Пошукава-выратавальная аперацыя працяг­ваецца. З патэнцыйна небяспечных раёнаў праводзіць­ца эвакуацыя людзей. Сход апоўзня адбыўся раніцай 14 жніўня ў прыгарадзе сталіцы. Мноства дамоў апыну­ліся пад заваламі.